

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
se sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

„JUTRA“

Ne tecišcu domače politike

POJASNILA TRGOVINSKEGA MINISTRA.

Trgovinsko ministrstvo je izdalo pojasnilo, da lahko osebe, ki so pred razglasitvijo obrtnega zakona najmanj dve leti samostojno opravljali kakšno trgovinsko obrt, zdaj brez dokazov o potrebni izobrazbi nadaljujejo svojo trgovsko obrt ne glede na stroko. Na željo prizadetih organizacij poroča trgovinsko ministrstvo, da delovanje kmetov, ki svoje kotele za žganjekuho posojajo drugim kmetom v isti ali drugih občinah, ne spada pod določbe obrtnega zakona. Radi tega tudi ni treba nikakega pooblastila ali dovoljenja upravnih oblastev. Tudi ne smejo branjevc po določbah novega obrtnega zakona imeti nepovoljnih lokalov in ne podružnic ne v istem in ne v kakem drugem kraju.

KOMENTARJI K OBČINSKIM VOLITVAM.

»Domovina« od 29. t. m. piše: »V nasprotju s tem našim stališčem so skušali nasprotni listi dati občinskim volitvam izrazito strankarski značaj. Razvili so borbo, kakor da gre, če že ne za večno življenje, pa vsaj za zaščito življenja slovenskega katoliškega ljudstva pred brezbožnimi komunističnimi tolovaji. Uporabljali so sredstva, ki morajo na koncu njim samim največ škodovati. Poznali in spoštovali niso nobenih mej in obzir, niti ne onih do zasebne časti in poštenja. O izidu volitev so zaenkrat javnosti na razpolago samo službena poročila. A tudi uradno objavljene številke nudijo poučno sliko. »Slovenec« mladi kričar »Slovenski dom« jih je prinesel pod velikim, celostranskim naslovom »70.820 glasov za JRZ, za JNS pa le 921«. Tak način poročanja nacionalne javnosti prav nič ne razburja, ker ga je od listov iz Kopitarjeve ulice že vajena. Iz števil, ki jih je objavil »Slovenski dom«, pa je razvidno, da je bilo v občinah, ki so v nedeljo volile, 153.751 vpisanih volilcev. Od teh se je volitev udeležilo 97.276 ali 63,27%, medtem ko 56.475 volilcev ali 36,73% ni volilo. JRZ je po teh poročilih prejela 70.820 glasov, kar znači 46% volilnih upravičencev, dočim ostalih 54% ni volilo, ali je volilo za druge liste. Enako nazorno in zanimivo sliko dajejo podrobne krajevne številke, ki jih pa seveda lahko presojajo le poznavalci dotičnih krajev. »Slovenec« in njegovi listi delajo velik šunder, da bi z njim pokrili svoj dejanski poraz. Naša napredna javnost je z nedeljimi volitvami zadovoljna in so ji v tako težkih okoliščinah izvojevanji uspehi v zadoščenje in zadovoljstvo. Še z večjo vztrajnostjo in večjo požrtvovalnostjo se bomo lotili nadaljnjega dela za korist Slovencev in Jugoslovijev.«

»JNS-ARSKA TRDNJAVA JE PADLA«.

Tako piše »Slovenec« v št. 249 v zvezi z njemu lastnimi pripombami k volitvam v mariborski okolici, o volitvah pri Sv. Lenartu v Slov. gorici. Res pa je samo to, da je pri Sv. Lenartu, kjer je JNS dobila 77 glasov, druga lista pa 66 glasov, propadel nekdo drugi in ne dr. Gorišek. Kako pa je dejanski glede mariborske okolice, ve prav dobro ves Maribor.

POBREŽKI GUKŠA.

Neki tuk. list piše: »Pri nas se sedaj mnogo razpravlja o italijansko-abesinski vojni in o žalostni vlogi, ki jo je igral Ras Guksa, znani abesinski poglavar v boju Abesincev za svobodo. Ras Guksa je izdal svoj rod, ki mu je pripomogel do

Italija ponuja Jugoslaviji prijateljstvo

TRST, 29. oktobra. Z zadnjo izjavo predsednika čehoslovaške vlade dr. Hodže in znani govor čehoslovaškega zunanjega ministra dr. Krofte so italijanski listi navdušeno pozdravili, smatrajoč, da omogoča sporazum Male antante z državami rimskega sporazuma akcijo, da se Čehoslovaška preko Italije približa Nemčiji. Italijansko časopisje sedaj odkrito zagovarja intimno in konkretno sodelovanje z Jugoslavijo ter se odkrito zavzema ne samo za gospodarski, ampak tudi politični sporazum med Italijo in Jugoslavijo (o tem smo poročali že v včerajšnji številki, op. ur.) Virginio Gayda, direktor »Giornale di Italia«, je opozarjajoč na potrebe političnega in gospodarskega sodelovanja z Jugoslavijo povdarjal v uvodnem članku, da so že dani pogoji za to sodelovanje. Tudi drugi italijanski listi izražajo nado, da je italijansko-jugoslovensko sodelovanje lahko uspešno na osnovi, ki jo je te dni podal in nakazal zadržki fašistični list »San Marco«, ko je povdarjal, da ne smeta niti Italija, niti Jugoslavija dopustiti katerikoli drugi sili, da kaj vodo na Jadranu in da morate skupno z Albanijo braniti interese Jadrana. (Pri tem je mišljena Velika Britanija. Op. ur.) V zvezi s tem se pripisuje v političnih krogih velika važnost informacijam pariškega »Joura«, da se bo na predstojećem sestanku držav rimskega sporazuma na Dunaju dne 12. novembra napravil sklep, v smislu katerega pristopi lahko Mala antanta k italijansko-avstrijsko-madžarskemu protokolu. Znani italijanski publicist Rino Alessi, direktor tukašnjega »Piccola«, objavlja članek pod naslovom »Italijansko jugoslovanski odnosi ob 15. obletnici fašističnega režima«, v katerem pravi napovedujoč novo obdobje v jugoslovensko italijanskih odnosih: »Za časa italijanske vojne akcije v Abesiniji, zlasti pa v času, ko so bile sankcije v najakutnejši fazi, je Jugoslavija zavzela napram nam izredno korektno razmerje. V mnogih krogih se je povdarjala misel in izražalo prepričanje, da Italiji ni potrebna ekspanzija ob Jadranu, ampak v Afriki. Nato opozarja Rino Alessi, kako je Mussolini, čim je prispel na vlado, pokazal napram Jugoslaviji veliko pažnjo. Mussolini je našel Italijo v situaciji, ki je napram Jugoslaviji mogla vsak trenutek izzvati vojno. Mussolini se je podal na delo, da se čim-prej doseže jadranski mir. V tem svojem prizadevanju je našel razumevanje pri tedanje predsedniku jugoslovenske vlade Nikolu Pašiću, ki ga Alessi primerja s Cavourjem. Zatem prikazuje v članku sprejem Nikole Pašića v Rimu, sklenitev rimskega pakta in pogodbe o prijateljstvu med Italijo in Jugoslavijo. Od leta 1927, pa do nedavno ni bila situacija med Italijo in Jugoslavijo nič kaj povoljna. Alessi opozarja na govor, ki ga je imel Mussolini dne 6. oktobra 1934 v Milanu, ko je na Jugoslavijo naslovil sledečo ponudbo: »Mi, ki se čutimo močne, lahko ponovno ponudimo sporazum z Jugoslavijo, ker obstojajo za ta sporazum stvarni in precizni pogoji.« Potem pa je italijanski poslanik v Beogradu Viola dejal v marcu 1935, da ni nikakršnih ovir za jugoslovensko italijanski sporazum. Odtlej je prestiž Italije stalno rasel in je bilo zadržanje Italije napram Jugoslaviji vsebolj prijateljsko. Alessi pravi ob zaključku članka, v katerem je dal pregled jugoslovensko italijanskih odnosov: »Že je čas, da preidemo od ekonomskega sodelovanja k političnemu. So veliki gospodarski interesi, ki utemeljujejo italijansko jugoslovensko prijateljstvo, so pa prav tako mnogi veliki politični razlogi za sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Ustvarja se nova Evropa. Kdor sedaj zgreši pot, je napravil napako za vedno. Jugoslavija nima interesa, da pošilja svoje poglede proti državam, ki se nahajajo v krogu boljševizma in ki zanikujejo dinastične tradicije. V interesu Italije in Jugoslavije je, da sklenete trajen mir, kakor je on, ki ga je Pašić podpisal v Rimu. Kar se tiče Slovanov v Južni Bečiji, lahko čitajo danes vse ono, kar jim je všeč. Dovolj bi bilo napraviti statistiko srbskih, hrvaških in slovenskih publikacij, ki se svobodno razpečavajo po Krasu, notranjosti Istre in Soški dolini. Ob koncu se Alessi obrača proti emigrantom in izjavlja v članku: »Dveh mladih zemelj ne morejo v medsebojnem sporazumu kompromitirati nekateri politikanti, ki se nikdar ne bodo mogli prepričati o veliki istini, ki je v tem, da Jadrani ni več morje, ki nas razdvaja, ampak morje, ki spaja naši gospodarstvi, naši naciji in naši državi, ki imate interes, da sta v vsem sporazumni ter da se duhovno složite v svojo korist in korist evropskega mira.« V tem smislu se torej glasijo najnoveše, politično senzacionalne ponudbe italijanskega poljudnega časopisja na naslov Jugoslavije.

Od Praga do Ankare

PRAGA, 29. oktobra. Kralj Karol romunski in prestolonaslednik Mihael sta bila ob prihodu v Prago sprejeta z velikim triumfom. Kralj Karol je sprejel v avdienco na Hradčanih predsednika čehoslovaške vlade dr. Milana Hodže. Skupno z dr. Benešem je bil kralj Karol na praškem rotovžu, kjer ga je sprejel praški primator dr. Baxa, nakar sta položila venec na grob neznanega junaka. Prisostvovala sta zatem na trgu pred parlamentom reviji čet praške garnizije. V zvezi s tem obiskom je dal knez namestnik Pavle listu »Adeverul« v Bukarešti izjavo, v kateri je dejal, da se čuti blagodejni vpliv politike Male antante v mednarodnem življenju in da gleda radi tega z zaupanjem v bodočnost.

Včeraj dopoldne se je predsednik jugoslovenske vlade dr. M. Stojadinović pripeljal s svojo soprogo in spremstvom v Ankaro. Mestne ulice so bile okrašene z jugoslovenskimi zastavami. Ob tej priliki se je v ankarskem zunanjem ministrstvu podpisal dogovor med Jugoslavijo in Turčijo, v plovbi, kliringu in tuissem prometu. Opoldne je bil dr. Stojadinović na intimnem kosilu, ki ga je priredil jugoslovenski poslanik v Ankari g. Lazarevič. Včeraj popoldne ob pol 4. je predsednik republike Kemal Atatürk sprejel v avdienco dr. M. Stojadinovića, ki ji je prisostvoval tudi zunanji minister Rudži Aras.

časti in slave in prešel v sovražni tabor, namesto da bi se bil uprl vpadu sovražnika na abesinsko ozemlje in ga branil. Izdajstvo Rasa Guksa je pripomoglo k zmagi Italijanov v Abesiniji. Ras Guksa je dobil od Italijanov nagrado, v narodni zgodovini Abesincev pa bo nosil sramoten pečat izdajstva.«

Maribor proslavlja narodni praznik Č. S. R.

Jugoslovensko čehoslovaška liga in Češki klub v Mariboru sta v okviru slavnostne akademije svečano proslavila včerajšnji narodni praznik bratske čehoslovaške republike. V spodnji dvorani hotela Orel so se polnoštevilno zbrali člani Lige in Češkega kluba ter številni prijatelji bratske čehoslovaške republike. Letošnja proslava čehosl. narodnega praznika je bila kar se udeležbe in izbranih akademskih točk tiče na višku, tako, da lahko mirno trdimo, da je letos bolj kakor kedaj prej, sodeloval pri tem ves nacionalni Maribor. Dvorana je bila okrašena s slikama Nj. Vel. kralja Petra II. in predsednika čehoslov. republike dr. Beneša. Slavnostni govor je imel predsednik tuk. J.-Č. Lige dr. V. K. K. o v e c, ki je v jedrnatih besedah očitel pomen tega državnega narodnega praznika in vso modrost čehoslovaškega državnega vodstva, ki je z vstrajnostjo na delu, da dvigne državo na višino ene izmed najdemokracičnejših držav v Evropi.

Po teh uvodnih besedah je ubrano in lepo odpel moški zbor pevskega društva »Jadrani« pod vodstvom prof. V. a b e a čl. in jugoslov. državno himno. V imenu Češkega kluba je spregovoril vznemljene in toplo pristržne besede predsednik g. F. Bureš, ki je še s prav posebnim povdankom izrekel pomembne besede, da je samo v svobodi mogoča prava svoboda, in razveseljivo misel, ki nas navdaja, to je misel slovanske vzajemnosti, ki je na pohodu. Vojaška godba 45. pešpolka je zatem odigrala overture iz opere »Poljubček«. Sledili ste skladni, dopolnjujoči se deklamaciji v češkem in slovenskem jeziku, ki sta ju pristržno podali gđ. Gintzova in Hanzličekova. S posebno točko Müllerjevega »Nocturna« je uspešno nastopil g. Ž e n k o. H r i b a r z rog solom ob smiselnem klavirskem spremljevanju gđ. prof. S e r a j n i k o v e. Vrli pevci Jadranaši so nas zatem prijetno presenetili z nizom čehoslovaških narodnih pesmi »Teče voda teče«, »Byvali Čechové« in venčkom slovenskih narodnih pesmi, ki so dvignila razpoloženje bratske vzajemnosti do viška in tesno povezale vse navzoče k medsebojni bratski ljubezni. Ob zaključku slikovito izbrane akademije je odigrala vojaška godba potpuri slovaških narodnih pesmi »Naše Tatry« in ob zaključku sporeda čehoslovaški marš J. Svobode: »28. Oktober«.

Po izčrpanem sporedu letošnje slavnostne akademije, ki je znova potrdila tesne vzajemne vezi, ki vežejo oba bratstva naroda, se je razvila v vseh prostorih prosta zabava ob sodelovanju vojaške godbe in moškega pevskega društva »Jadrani«. Tako je proslavil Maribor letošnji narodni praznik bratske čsl. republike in s tem pokazal ono slovansko čuteče srce, ki je že od nekdaj bilo navdušeno in dovzetno za vse, kar je slovanskega. Kakor vedno, tako je tudi topot svečano in iskreno manifestiral Maribor bratsko ljubezen do čehoslov. republike.

Za zageinjali velebank ter orožarske industrije

Jeklena mreža, ki nevidno vpliva na tok mednarodnih dogodkov

Vojna industrija je dandanes najvplivnejši činitelj v mednarodnih odnosih. Na vse mednarodne sestanke in posvetovanja pošilja svoje predstavnike in nadzoruje delo domala vseh vlad na svetu. Ne bo nas iznenadilo dejstvo, da ta industrija beleži vsak neuspeh v zbliževanju narodov kot svoj uspeh. Vojna industrija nima niti narodnostnega čuta niti političnega prepričanja, ker priznava samo eno geslo: dobiček!

V zgodovini evropskih vojnih zapletljajev dvajsetega stoletja najdemo nebroj slučajev, da je vojna industrija kakšne države oskrbovala z vojnimi potrebščinami istočasno obe vojskujoči se stranki. Dokazano je celo, da je francoska in angleška vojna industrija dobavljala svoje proizvode sovražnikom francoske in angleške države. Ne smemo se torej niti najmanj čuditi, da Krupp, Škoda, Vickers, Schneider in druge tvornice za orožje izkazujejo od leta do leta vse večje dobičke. Delnice raznih tovarn za orožje in kovinarskih podjetij niso po svetovni vojni dosegle na evropskih borzah še nikoli take višine, kakor med italijanskoabesinsko vojno in sedaj, ko vojna počest radi španskih dogodkov tako močno trka na evropska vrata.

Medtem ko vlada po vsem svetu nepopisno razburjenje radi nevarnosti novih vojnih zapletljajev, delajo orožarske industrije evropskih držav v složnem soglasju. Med seboj so povezane s skupnim interesom: povečati oboroževanje. Kot posrednice jim v teh poslovnih odnosih služijo velebanke. Prav ta tesna povezanost, često pa tudi medsebojna odvisnost vojnih industrij v različnih državah, je najboljši dokaz, da nacionalne vojne industrije sploh ni. To dejstvo je dalo vladi ljudske fronte v Franciji pobudo za zakon o nacionalizaciji vojne industrije, ki bo po senatnem sklepu stopil v veljavo šele 1. aprila 1937!

Ker je to vprašanje dandanes še posebno važno, naj navedemo nekaj primerov, iz kojih je razvidno dvojje: 1. poslova povezanost orožarske industrije med evropskimi državami. 2. Tehtna, toda prikrita vloga velebank kot posrednic v mednarodni vojni industriji.

Schneider - Creuzot, Škoda, Huta Bankova.

Najnovejšo združitev francoske težke industrije predstavlja Comites de Forges, v kateri je včlanjenih dvestopetdeset tovarnarjev-jeklarjev. Med najvplivnejšimi člani te organizacije je industrija Schneider et Comp. u Creuzotu, ki jo vodi Eugen Schneider, pol Francoz pol Nemec (njegova rodbina izhaja iz saarske oblasti.) Takoj v začetku osnivanja podjetja Schneider et Comp. so njeni lastniki znali zavzeti važne in vplivne položaje v francoskih denarnih zavodih. Rodbinski člani

Schneiderjevi so bili v dveh razdobjih (1854 do 1875, 1886 do 1896) člani upravnega sveta Banque de France. To važno poslovno zvezo so lastniki Schneiderjevega trsta tudi v današnjih dneh obdržali v osebah markija de Vogue, upravnega člana Banque de France in bankirja Jacquesa de Neuflyza, ki je zainteresovan v Creuzotu, sam pa zavzema važno vlogo v bankah mednarodnega značaja, kakor so: Credit National, Nationale Française du Commerce Extérieur, Ottomana, Franco-Serbe, Hypothecarie Franco-Argentine itd.

Eugen Schneider je obenem z Jacquesom de Neuflyzom upravni svetnik P. L. M. železnice, z njegovim bratom Andrejem de Neuflyzejem, šefom bančne hiše Neuflyze, pa je udeležen v Banque de la Union Parisienne. Andrš de Neuflyze je obenem upravni član Banque de Athesnes in posreduje v tem svojstvu pri poslovnih zadevah s Schneiderjem. Predsednik Banque de l'Union Parisienne, Charles Sergent, bivši državni podtajnik pri finančnem ministrstvu in bivši upravnikov namestnik v Banque de France, ima obenem besedo pri banki L'Union Européenne Industrielle et Financiere, ki je osnovana s pomočjo Schneiderjevega trsta in drugih interesentov. V interesnem področju L'Union Européenne je češkoslovaška orožarska industrija Škoda, Banque Generale de Credit Hongrois in rudarsko območje Huta Bankova na Poljskem.

Schneider - Alpine - Krupp - Vickers.

Že iz teh zvez lahko spoznamo vpliv Schneiderjevega trsta nad inozemskimi podjetji. To pa še davno ni vse. Schneider je s posredovanjem Union Européenne udeležen v Niederösterreichische Escompte Gesellschaft, preko te pa v Österreichische Alpine Montan Gesellschaft, ki je pod nadzorstvom nemškega koncerna Vereinigte Stahlwerke v Düsseldorfu, to podjetje pa je zopet v interesnem področju Dresdener Bank, ki je zopet udeležena pri najmočnejši orožarski industriji Friderika Kruppa v Essenu. Znano je, da dobavlja Krupp material za gradnjo železarne v Zerici.

Pripomniti moramo, da to ni edina zveza Schneiderja Creuzota s Kruppom v Essenu. Drugo skupno interesno sfero med tema dvema magnatoma vzdržujejo elektriške družbe Schneider je po Banque de Pays du Nord udeležen v elektriškem podjetju Sofina v Bruslju, to podjetje pa je v tesnih poslovnih zvezah z A. E. G. v Berlinu, ki je zopet zainteresovana pri Kruppu v Essenu.

Schneiderjev trust pa nima zvez samo z nemško težko industrijo, ampak tudi z angleško. Schneider in Vickers sta skupno udeležena pri dunajski Kreditanstalt für Handel u. Gewerbe. Vickers je poleg tega zainteresovan pri podjetju Steg na

Dunaju, v katerega interesni delokrog spada tudi Brodska tvornica železniških voz in Sartid v Smederevu.

Alpine Montan Gesellschaft je prav za prav last nemškega jeklarskega trsta, vendar pa jo istočasno nadzoruje tudi Schneiderjev trust. Schneider je hotel razširiti svoje interesno območje v Avstriji z nakupom orožarske tovarne v Hirtenbergu (Hirtenberški slučaj!), kar pa je v zadnjem trenutku preprečila Schuschniggova vlada.

Že teh par primerov povezanosti interesnih povezanosti velebank z orožarskimi industrijami Schneiderja, Kruppa in Vickersa nam lahko vsaj površno odkrije jekleno mrežo, ki nevidno vpliva na tok mednarodnih dogodkov. Vojna industrija

se skriva za velebankami, ki s pomočjo svojih mednarodnih zvez sklepajo razne dogovore, sporazume, pogodbe in kupčije, ki pa nimajo niti malo bančnega značaja, ampak so čisto politično-poslovne.

Navedi moramo še eden zelo važen razlog, zakaj se vojna industrija poslužuje velebank v vsem svojem zakulisnem poslovanju. Kljub velikim dobičkom manjka orožarski industriji — kapital, ki si ga mora nabavljati preko velebank. Tako se dogaja, da vlagatelji teh bank in kupci teh posojil s svoje strani podpirajo, to je, finansirajo orožarsko industrijo, s tem pa nemara pomagajo, da si njihovi sovražniki nabavljajo orožje, ki ga bodo nekoč uporabljali mogoče prav proti njim samim.

Francoski vojniki v slavnostnem mimohodu pred spomenikom zaslužnega vojskovodje in generala Sarraila v Verdunu

Studenške novice

Iz Ljudske univerze. Pretečeni teden je pričela studenška ljudska univerza z rednimi predavanji. Otvoritveno predavanje je bilo posvečeno Cankarju. Pri tem je sodelovalo tudi pevsko društvo Enakost. — Danes pa prične s predavanji iz cikla: »Kulturni razvoj«. V teh predavanjih se bo obravnaval razvoj tehnike, medicine itd. Kot prvo iz tega cikla je predavanje o razvoju sveta. Predava g. prof. dr. Dolar. Ljudska univerza si je letos nabavila dragocen epidioskop, tako da bodo vsako predavanje pojasnjevale slike, kar bo zanimanje za priveditve Ljudske univerze še bolj poživelo.

Plujiske novice

Roditeljski sestanek. Dne 25. t. m. je bil na drž. mešč. šoli v Ptuj, roditeljski sestanek, ki ga je vodil začasni vodja mešč. šole učitelj g. Pertot. Na sestanku je predaval učitelj g. Hasl o vzajemnem vzgojnem delu šole in doma. Predavanje je obsegalo cilje pri vzgoji, ki naj jih skup-

no dosežeta šola in dom ter delovni program vzgojnega občestva drž. meščanske šole. Na zboru so se obravnavala tudi mnoga šolska vprašanja. Radi tesnejšega stika so starši volili svoje zastopnike.

Draginja narašča. Radi zvišanja cen goveji živini je aprovizacijski odbor mestnega poglavarstva v Ptuj določil govejemu mesu najvišje cene in sicer: Prednji del Din 8.—, zadnji del Din 9.—, po izbiri Din 10.— za kg. Teletina stane 8.—, 10.—, 12.— Din. Na špoharskem trgu so se cene svinjskemu mesu in slanini dvignile za 1.— do 2.— Din in stane sedaj: riba 15.— do 16.— Din, rebra 9.— Din, pljuča 6.— Din, šunka 11.— Din, pleča 9.— Din, drob 6.— Din, salo 14.— do 15.— Din, slanina 13.— do 14.— Din, čreva mast 9.— Din, meso brez kosti 12.— Din. Nerazumljivo visoka cena je cena masti in sicer kg Din 18.—. Tudi moka se je podražila in se prodaja po D 3,25 do 3,50 kg na drobnno. Jabolka se prodajajo 2.— do 4.— Din za kg, hruške 4.— Din, grozdje po 6.— Din kg, zelje 0,50 Din, čebula 2.— Din, krompir 0,75 Din, bukova drva pa stanejo 75.— Din 1 kub. m.

Dogodki po svetu

Abakadabra! Kaskadelabra!

Bellachini.

Salonski čarodej Bellachini, ki je svoje umetnije izvajal večinoma v zaključenem krogu gledalcev, je imel navado, da je svoje nastope pred najodličnejšo družbo začel z besedami:

»Ali ima kdo izmed prevzvišene gospe pri sebi čist robec?«

Ko je tak robec dobil, si je z njim omotal glavo, si jo ločil od trupa in jo nosil navzočim na ogled. Tak se je dal tudi fotografirati, ne da bi mogel kdorkoli odkriti skrivnost te čarovnije.

Uferini.

Uferini je bil znamenit radi svoje »Lebdeče device«. Pripomniti moramo, da to ni bila niti devica, niti ni lebdeča v zraku. Nekoliko desetletij si je svet zamenjal glavo, ali je ta »devica« moški ali ženska. Nekega dne pa skoči nenadno iz občinstva nepotrpežljiv, radoveden gledalec na oder, kjer je Uferini kazal svojo umetnijo, in se hoče z lastnimi rokami prepričati, kaj je na tej čudni stvari. Ko-

ma pa se približa »devici«, že odskoči nazaj s krvavo glavo. Zadel je namreč ob nevidno stojalo, na katerem je »devica« plavala »v zraku«. Ta »devica« je bila prav za prav Uferinijev sinček Pavel...

Prežagana ženska, prebodei Arabec.

Največji zvižaji čarovnika Goldinija sta bili prežagana ženska in prebodei Arabec. Njegove ukane so bile tako prepričevalne, da je v Tomsu neka gospa prav nedolžno-resno vprašala tega znane čarodeja:

»Povejte mi, kako vendar zmorete toliko denarja, da lahko plačate odškodnino sorodnikom tako prerezanih žensk. Če tristošestdesetpetkrat na leto prerežete po eno žensko in prebode po enega Arabca, ali niso potem vaši stroški večji od prejemkov?«

Ta gospa gotovo ni niti slutila, da je Goldini po vsaki predstavi mirno jedel s svojo prežagano damo in s prebodeim Arabcem...

Tajna...

Kako čarovniki vse to delajo? To vedo samo oni. Če kdo izmed njih pozna tajno koga drugega, je ne bo nikdar za noben denar izdal.

Res je, da je mnogo čarovniških zvijač odkritih, res je, da je postalo znano, kako so bile izvršene; novejši in najnovejši zvijače pa pokriva zagrinjalo najgloblje tajne. Znameniti Okito — ki pa ni Kitalec, ampak pravi pristni Nizozemec — kaže po svetu že dolgo svojo »Lebdečo kroglo«, ne da bi mogel kdo razrešiti njeno skrivnost!

Kdor vstopi v svetovno zvezo »Čarovniškega kroga«, se obveže za celo življenje, da bo obdržal zase vse svoje in tuje skrivnosti, ki jih zve na sestankih. Gorje onemu, ki bi svojo besedo prelomil! Ni to samo grožnja, ne, kruta resnica je. Izdajalcu preti najstrašnejša nevarnost. Čarodeji se nad svojim nevrednim tovarišem lahko maščujejo tako, da nikomur od maščevalcev niti las ne pa-

de z glave.

Izmed najbolj znanih angleških poklicnih čarovnikov hočemo omeniti Mistra Devant-a, ki je že nad petdeset let član »Čarovniškega kroga«. Na stare dni ga je pritisnilo težko pomanjkanje in beda. Oslabel in napol slep je gladoval, da je bilo joj. V tem stanju je sprejel ponudbo nekega časopisa, da za visoko nagrado razkrije svoje čarovniške zvijače. Ta lepa nagrada naj bi staremu Mistru Devantu omogočila udobno življenje do zadnje ure. Tri dni nato je Mister Devant prejel zapečaten pismo z obvestilom, da mora zaprositi za izstop iz zveze. Devant je dobro vedel, kaj to pomeni in je ta odlok odbil. Čarovniki pa so ostali nepomirljivi in nepopustljivi. Zdaj je Devant sam prešel v napad in je zagrozil, da ne bo odkril samo vseh svojih, ampak tudi vse ostale čarovniške zvijače, kolikor so mu znane. Čarovniki so mu odgovorili: Mister Devant naj se še nekoliko premisli! On sam itak dobro ve, kaj to pomeni! Devant je res prav dobro vedel, kaj to pomeni, pa je popustil. Če bi tega ne storil, bi ga začarali do groba.

KONEC.

Mariborske in okoliške novice

Društvo »Nanos«. Danes v četrtek članski sestanek, na katerem predava g. dr. Fr. Vatovec o temj »Zmede in trenja v sodobni Evropi«. Članstvo vabljen.

Mariborska rotovška politika. Kakor smo že poročali, bo v petek, dne 6. novembra seja mestnega sveta mariborske mestne občine. Na omenjeni seji bodo med drugim obravnavali razne prošnje za sprejem v članstvo mestne občine, pritožbe zoper predpise davščin, prošnje za redne ubožne podpore in sprejem v oskrbnišnico, regulacijo cestišča Frankopanove ulice, preureditev Komenskega trga ter imenovanje ulic. Nadalje bodo sklepali o ustanovitvi »Sloveskove nagrade«, o javni dražbi hiše v Tattenbachovi ulici 1, o javni telefonski govorilnici v Mariboru, o raznih prošnjah za odpis davščin ter prošnjah za podelitev dovolila za obrt gostiln. Na seji mestnega sveta bodo tudi sklepali o elektrifikaciji Svečine ter o osamosvojitvi vodovoda.

Posestva gredo iz rok v roke. Posestnica Genovefa Krajčeva je prodala trgovcu Albinu Čehu hišo in parcelo v Betnavski ulici 3 za 60.000 dinarjev. — Trgovca Viljem Abt je kupil od mestnega stavbenika Rudolfa Kiffmanna 936 kv. metrov veliko parcelo v Melju za 25.000 dinarjev. — Agrarni tajnik Janko Križan je prodal šolskemu upravitelju Martinu Vrečku parcelo in hišo št. 26 v Dalmatinski ulici za 180.000 dinarjev. — Posestnica Terezija Furlanova v Št. Ilju je prodala posestniku Martinu Golobu v Mariboru hišo na Glavnem trgu št. 19 za 330.000 dinarjev. Trgovca Rudolf Železnik iz Zidanega mosta je kupil od posestnika Maksa Miliča parcelo in stanovanjsko hišo na Betnavski cesti št. 23 za 355.000 dinarjev.

Rotovška vest. Mestni župan dr. Juvan se mudí te dni v Beogradu v svrhu raznih intervencij. V nekaterih komunalnih zadevah. Za časa odsotnosti ga nadomešča podžupan g. Fr. Žebot.

Novice z Ljudske univerze. Ljudska univerza predvaja v petek, dne 30. oktobra izredno zanimiv in lep kulturni film, ki ga je izposodila Kolarčeva ljudska univerza v Beogradu. Pokrajine, ki jih prikazuje, tvorijo severni zaključek Evrope in se stikajo tam politične meje Norveške, Švedske in Finske. Je to klasična dežela polarnega solnca, v katero hitijo vsako leto tisoči turistov. Film kaže poletno in zimsko življenje Laponcev, rejo severnih jelenov in pomorsko življenje severnega Norvežana, ki plove iz svojih fjordov v borbi z večnim ledom na Spitzberge. Nomadski Laponec je kulturni predstavnik predzgodovinskega skandinavskega prebivalstva. Videli bomo Tromsø, Hamerfeste, Laponsko, Spitzberge v čaru severnega solnca, kot skrajne predstavnike evropske kulture. Uvodno predavanje o pokrajini in o prebivalstvu bo imel g. prof. Baš. Redna predstava je ob 20. uri, dijaška pa ob 16. uri. Opozorimo ponovno, da pričnejo vse nadaljnje prireditve točno ob 20. uri.

Obrtniški kandidati za volitve v zbornico za TOI. Glasom sklepa mariborskih in okoliških obrtnikov na sestanku dne 7. t. m., ki so se ga udeležili zastopniki raznih združenj in glasom sklepa upravnega odbora Slovenskega obrtniškega društva dne 16. tm., 24. tm. in 25. tm. ter na širšem sestanku odbora Slovenskega obrtniškega društva, na katerem je bilo zastopanih 12 združenj, se je sklenilo, da se predlaga za Maribor desni in levi breg naslednja lista za volitve v zbornico za TOI. Za Maribor desni breg gosp. Franjo Kumerc (namestnik g. Jemec), za levi breg pa g. Sojčič (namestnik gosp. Kovačič s Tezma).

Kdo je storilec? Te dni je bil izvršen vlom v pisarno tukajšnje podružnice »Zadnje telefonične vesti«, ob kateri priliki je izginilo gotovine za 4600 dinarjev in tri hranilne knjižice z vlogami 100.000 dinarjev, tako da znaša skupna škoda 104.600 dinarjev. Vlom ni bil izvršen nasilno, ampak s ključem. Vsekakor je ta vlom v sredini mesta zelo zanimiv ter si mariborska policija prav vneto prizadeva, da pojasni ta vlom. Je že precej jasna sled za storilcem ter se preiskava v tej smeri nadaljuje. Stori-

Kino

Kino Union. Danes zadnjič film prekrsne vsebine »Ljubezen maharadže«.

lec je namreč po izvršenem dejanju predal in vrata skrbno zaprl. V policijskih krogih pravijo, da stoji Maribor pred senzacionalnim razkritjem.

Oktobrske muhe. Na vrtu g. dr. Boezia na Koroški cesti 102 so te dni v cvetele jagode, kakor v najlepši spomladi. Toplo jesensko sonce zadnjih dni je izvabilo iz jagodnih stebel snežno bele jagodne cveče.

Kakor že javljeno gre Putnikov avtokar v Graz 31. oktobra ob pol 8. uri izpred hotela »Orel«. Izlet se vrši v svrhu obiska grobov.

Kdo je kriv smrti. Poročali smo o smrti, ki je doletela viničarja Alojzija Škrjanc v Framu v noči od nedelje na ponedeljek. Našli so ga v framskem potoku mrtvega. V torek zjutraj so ga pokopali. — Oblastva skušajo sedaj dognati, kaj je bil neposredni vzrok njegove smrti v potoku. Sedaj poizvedujejo, kje je bil Škrjanc v noči na ponedeljek in v kakšni družini se je nahajal.

Drzen vlom v knjičevno trgovino v Rušah pojasnjen. Kakor smo svojčas poročali, so v noči na 6. oktober neznani storilci vlomili v trgovino Jožefa Knjičiča v Rušah ter odnesli razno blago v vrednosti 5500 dinarjev. Storišci so prišli v notranjost trgovine na ta način, da so izdrlji v zidu nekaj opek ter se skozi odprtino splazili v trgovino. Jasno je bilo, da se odrasel človek ne bi mogel splaziti skozi majhno luknjo in da sta morala biti pri vladu soudeležena najmanj dva. Preiskava je sedaj dognala, da sta vlom izvršila neki Franc K., ki je za svoje zločinsko delo pridobil nekega 15letnega fanta. Oba sta po izvršenem vladu s plenom izginila iz Ruš ter je bila za njima izdana tiralica.

Pasje zadrževanje. Pred dnevi se je zatekel dragocen pes pasme »fox terrier«, last soproge mariborskega trgovca g. Piricha. Včeraj pa je g. Pirich doznal, da ima 3000 dinarjev vrednega psa zaprtega v svojem stanovanju neki A. F. Ko pa je lastnica psa poslala svojo služkinjo k najditelju psa v Smetanovi ulici, je ta izjavil, da ne da psa popreje, dokler ne dobi odgovarjajoče nagrade; kajti 50 dinarjev, ki mu jih je hotela dati služkinja, se mu je zdela premala. Zadevo je prijavila g. Pirichova policiji, in sicer je A. F. ovadila radi neupravičenega zadržanja psa.

Kako bo z vremenom. V smislu dunajske vremenske napovedi za danes bo oblačenje hitro popustilo, zlasti na zapadu. V južnih Alpah morda še oblačneje. Temperatura se bo nekoliko dvignila ter bo v nižjih legah nad 10 stopinj. Naglo spreminjanje vremena bo trajalo dalje.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Maverjeva lekarna v Gosposki ulici in Vaupotova lekarna na Aleksandrovi cesti.

Narodna gledališča

Četrtek, 29. oktobra ob 20. uri: »Živi mrtvec« Red C. Znižane cene.

Petek, 30. oktobra. Zaprto.

Sobota, 31. oktobra ob 20. uri: »Ciganski primaš«. Red B.

Nedelja, 1. novembra ob 20. uri: »Živi mrtvec«. Znižane cene. Zadnjikrta.

»Ciganski primaš«. Melodiozna in zabavna Kalmanova opereta je že dvakrat napolnila gledališče do zadnjega kotička ter je bila deležna zelo toplega sprejema zlasti radi nastopa nove pevke Igličeve. To opereto ponove to soboto za red B.

Vsi sveti v gledališču. Na praznik Vseh svetih ponove zadnjikrta zvečer ob 20. Tolstojev dramo »Živi mrtvec«, ki je prav primerna razpoloženju tega dne. — Znižane cene.

V vsako slovensko hišo **Večernik**!

Zadnje telefonične vesti

Portugalska izstopila iz nevtralistnega odbora

LONDON, 29. oktobra. Dopisnik »United Pressa« poroča, da je portugalski minister zunanjih zadev sporočil nevtralistnemu odboru, da izstopa Portugalska iz tega odbora.

SOS ob nemških in danskih obalah

BERLIN, 29. oktobra. Ob nemški obali razsaja strahovit vihar, pa tudi ob danski obali. Angleška ladja »Loyrell Woor« se je pri Brunsgüttlu potopila. Ob ustju Labe se je potopila ladja »Elbe«, 15 oseb je utonilo. Nad Severnim morjem razsaja strahovit vihar. Ob jütlanski obali se je potopilo več ribiških ladij. Število mrtvih je zelo veliko. Švedski parnik »Rex« se je v viharju z vso posadko potopil.

Göring o gospodarski štiriletki

BERLIN, 29. oktobra. Ministrski predsednik generalni polkovnik Herman Göring je imel danes v berlinski sportni palači pred 20.000 poslušalci nagovor o izvedbi zaupane mu gospodarske štiriletke. Dejal je, da je cilj gospodarske štiriletke, zjamčiti življenje nemškega naroda. Njegova dolžnost bo, povečati in izpolniti nemško gospodarsko moč.

Madrid odrezan od sveta

SEVILLA, 29. oktobra. Tukajšnja radijska postaja poroča, da se nahajajo čete generala Morelle 12 km pred Madridom. Vse višine so zasedene po nacionalistih. Madrid je od sveta popolnoma odrezan.

Sokolske vesti

Poziv Sokolstvu! Sokolsko društvo Maribor I. poziva vse svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži v soboto dne 31. t. m. odkritja spomenika bratu Tomislavu Jenšaku na Pobrežju (magdalensko pokopališče). Zbirališče pred vojašnico kralja Petra ob pol 4. uri popoldne, nato skupen odhod na Pobrežje. Strogo obvezno za vse članstvo. Vsi v civilu z znaki! — Pozivamo istočasno tudi ostala bratska sokolska društva, da se udeležijo te bratske pietetne prireditve. Pri odkritju sodeluje moški zbor pevskega društva »Jadrana«. Zdravo! — Uprava.

Stanovske fronte

Obrtništvu Dravske banovine

Stojimo pred volitvami v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Mi obrtniki si bomo izbrali 20 svetnikov in 20 namestnikov, ki bodo v novo postavljeni zbornici zastopali naše stanovske interese. Ob tej priliki se zavedamo, da je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani edina gospodarska predstavica naše ožje domovine, preko katere lahko izrazimo svoje zahteve, težnje in želje. Vsa vprašanja, na katerih trpi danes naš obrtniški stan, so tako splošnega značaja, da nam narekuje zdrav razum, najti si enotno pot in si pri tem v složnem in skupnem nastopu graditi nadaljno bodočnost. Zato smatramo podpisano, da naj se slovenski obrtniki ob tem tako važnem trenutku ne razdvajajo niti ne v osebnih sporih niti ne v političnih medsebojnih trenjih. Dosedanji razgovori so stvorili sporazumno bazo, na osnovi katere stopamo v predstoječe volitve. Razsodnosti in uvidevnosti našega obrtnišstva in preko njega, po njihovih stanovskih organizacijah pozivava celokupno slovensko obrtništvo, da ob tem važnem trenutku izloči vsako osebnost ter v samozavesti in s ponosom podpre naše skupno delo in brez oklevanja glasuje za naše skupne kandidate, ki so močje našega zaupanja ter so po svojem dosedanjem delovanju dokazali sposobnost, da nas na tako uglednem mestu uspešno zastopajo. Pozivava radi tega vse naše obrtnike, da gredo na delo z zaupanjem in ponosom svoje obrtniške samozavesti za dosego svojih upravičenih teženj. — Ivan Vogrin, l. r.; Josip Reček, l. r.

Politična obzorje

KOZE IN POLITIKA.

Sarajevski »Jugoslovanski pošti« poročajo iz Dobrote: »Tudi v naši Dobroti se je polastila ljudi volilna mrlzica. Z enega konca občine do drugega je 7 km. Govori se, da bo sedem kandidatov za župansko mesto. Imenujejo se že njihova imena. Eden izmed teh je prijavil sreskemu načelstvu, da bo sklical sestanek volilcev. V prijavi je navedel tudi dnevni

red, kakor zahtevajo predpisi. Da bi maskiral pred političnimi nasprotniki namen sestanka, je v prijavi navedel samo tole: »Razpravljalo se bo o — kozah«. Na označeno mesto ob določeni uri je prišel tudi odposlanec sreskega načelstva. Kandidat je pričel govoriti o potrebi, da se izda prepoved lastništva koz, češ, da bodo sicer koze uničile občinski gozd. Ko je to poglavje zaključil, je kandidat pač jel razpravljati o občinskih volitvah, za kar je predvsem sklical svoj sestanek. Tu pa ga je ustavil zastopnik oblasti, češ, da je dnevni red sestanka že izčrpan, ker je že dokazal potrebo, da se v občini odpravijo vse koze...«

OBMEJNA POLITIKA.

»Del. politika« piše: »Nova cesta k Mariji Snežni. Najbolj potrebni so novih cest gotovo ljudje v Slov. gorah, ki so izredno rodovitne, poplbnoma kmečki kraj, a vendar glede cest tudi najbolj zanemarjen kraj. Nepopisno trpijo v slovenjgoriškem blatu po cestah ljudje in živina. Povsod drugod gradijo celo vrsto luksuznih cest za avtomobile, a za slovenjgoriške kmete se nihče ne briga. Tu di bedni viničarji v teh krajih bi radi zaslužili. Pred kratkim so kar preko noči začeli kopati za odcepek ceste pri Zg. Cmureku proti Mariji Snežni. Proti tamšnjemu JRZ županu je namreč bila huda opozicijska lista. In tako so zasadili lopate za novo cesto 4 dni pred občinskimi volitvami. Bo vseeno prav prišlo, a župana JRZ kljub temu ni rešila.«

ANGLEŽI POJEDO NAJVEČ SUHEGA GROZDJA.

V Tunisu je zasedel te dni svetovni kongres za potrošnje namiznega grozdja. Na kongresu so se razpravljale predvsem možnosti povišanja dosedanje potrošnje namiznega, kakor tudi suhega grozdja. Zanimivo je, kar se je na kongresu ugotovilo, da one države, ki same pridelajo največ grozdja, niso obenem tudi največji konzumenti suhega grozdja. Tako pojedjo n. pr. Francozi veliko manj suhega grozdja nego Angleži. V Angliji jedo zelo mnogo suhega grozdja, medtem ko imajo Francozi rajši vino. Njihovi sosedi preko Rokavskega zaliva pa pijejo rajši pivo nego vino. Kakor je iz vseh razgovorov na omenjenem svetovnem kongresu v Tunisu razvidno so Angleži največji odjemalci in jedci suhega grozdja

Svojevrsten pogovor.

»Z današnjo generacijo res ni nič več kaj posebnega! Ko sem bil jaz še mlad, takrat sem drvel peš tudi 30 kilometrov daleč, če je bilo treba prisoliti komu kľofuto!«

»Ali si se vrnil istotako peš?«

»Ne! Pripeljali so me navadno z bolniškim vozom!«

Žena: Kako si ti nepazljiv. Za moj letošnji rojstni dan mi nisi niti čestital!

Mož: Draga ženka, opustil sem to samo radi tega, da bi te ne spomnil na to, da se — staraš!

Je življenje in sveta

Arktida. dežela bodočnosti, sprejme lahko milijone naseljencev

Pokrajine, ki ležijo ob severnem tečaju, bodo lepega dne nudile milijonom ljudi pod najugodnejšimi življenjskimi pogoji možnost naseljevanja. Tako nam vsaj prerokuje dr. Vistor E. Levine, profesor creightonskega vseučilišča v Omaha v Nebraski. Na našem planetu imamo vsako leto 20 milijonov ljudi več in tako bodo bodoča pokolenja radi preobljudenosti dosedanjih z vsemi življenjskimi predpogoji obdarovanih celin primorani utirati si pot v severne pokrajine, v katerih bo edino še mogoče naseljevati preveč prebivalstva. Samo v severnih pokrajinah, ki so le malo obljudene, je možnost nadaljnjega naseljevanja.

Širne pokrajine najsevernejših delov Amerike in Azije so zelo redko naseljene. Samo Aljaska ima nad 1.500.000 km² zemeljske površine, na kateri prebiva samo 60.000 ljudi, ki so se naselili zlasti ob njenih južnih obronkih. Med temi prebivalci je približno polovica belokožcev. V Aljaski se bo lahko naselilo najmanj 10 do 20 milijonov ljudi, zlasti radi tega, ker je podnebje zelo ugodno in ker vplivajo stopnje mraza posameznih predelov blagodejno in krepilno na človekov telesni ustroj. Edina zapreka naseljevanja bi bila oskrba ljudi s potrebnimi živili, ki bi jih morali dovažati z letali. Razvoj letalstva bo ustvaril tudi tu stalne zračne

prometne zveze, s pomočjo katerih bo omogočeno oskrbovati tudi prebivalstvo najsevernejših pokrajin. Pomanjkanje ultraviolečnih žarkov, ki izvira radi dolgomesečne nepretrgane teme, je edina klimatska neprijetnost, s katero je treba računati. Narava je kar sama poskrbela za nadomestilo teh žarkov v obliki takozvanega sončnega vitamina D, ki ga vsebuje ribje olje morskih psov in drugih rib. Kakor vidimo iz vseh okoliščin mislijo učenjaki že vnaprej na to kako zagurati prebivalstvo stalno naraščajočega človeštva čim ugodnejše pogoje za naseljevanje.

ŠPANSKA TRAGEDIJA. Ta španska žena in mati, ki je pustila moža kdo ve kje na bojišču, je pribežala s svojimi otroci na francosko ozemlje

„Šola“ za zločince v Sanghaju

V Sanghaju so policijski stražniki vlovili v zadnjem času celo kopico zločincev, ki so bili za svoj »poklic« izšolani v posebnih šolah, ki so jih v izvrševanju tega poklica izvežbale do vseh potankosti. Ugotovilo se je, da je obstajala ta šola polnih pet let in »delovala« nemoteno do onega trenutka, dokler ni posegla vmes oblast. V teh petih letih se je v tej šoli zločincev »izvežbalo« nič manj kakor 1000 oseb, ki so jih posebni instruktorji uvedli v tajne vseh zločinov in to od navadnega in najenostavnejšega žeparstva pa do vlomov v komplicirane železne blagajne denarnih zavodov. Kot učitelji so na tej edinstveni šoli fungirali bivši zločinci, ki so že večkrat prišli v nasprotje z zakonom in so bili primorani spremeniti način svojega »obratovanja« tako, da so za to izučili druge, ki so za nje kradli in vlamjali. »Abiturienti«, ki so z uspehom končali »študije«, so se morali obvezati, da bodo polovico svojega plena oddali svojemu zavodu, odnosno svojim učiteljem. Ti učitelji so bili prav dobro plačani in so bila njihova mesta kar se plač tiče res zavirljiva. Policija v Sanghaju pa je po odkritju te neregistrirane »šole« napravila vsemu kaj kmalu konec. Aretila je učence in učitelje. Absolvirane učence pa še iščejo...

250.000 DOLARJEV ZA POROČNI DAR.

Te dni so proslavili v dvorcu Saint Donat v Angliji poroko enega izmed glavnih sodelavcev Randolpha Hearsta, kralja ameriškega časopisja, Harryja Crockerja z filmsko igralko Elizabeto Jennis. Novoporočencema je kumoval sam Hearst, ki je prišel topot samo radi tega iz New Yorka v Anglijo. Na banketu je bilo 80 gostov. Vsak gost je prejel šest steklenic šampanjca, ki jih je lahko vzel s seboj na dom. Na banketu so izpraznili nič manj kakor 650 steklenic šampanjca. Vsako steklenico je v posebno počastenje mladega para odprl sam Hearst. Crocker je dobil od Hearsta kot poročno da-

rilo ček, glaseč na 250.000 dolarjev, njegova žena pa briljantno ovratno verižico v vrednosti 300.000 dinarjev. To svatbeno veselje v gradu Saint Donat je trajalo dva dni, tako da so novoporočenci šele tretji dan odšli na poročno potovanje v Hollywood.

Konjiške novice

Novo tovarno usnja bo gradila tvrdka L. Lavrich v Slov. Konjicah, kjer bo izdelovala ekstrakte in usnje. Banska uprava je vsled tega odredila na licu mesta komisijski ogled 6. novembra. Načrti so za vpogled pri sreskem načelstvu v Konjicah.

Za smek in dober voljo

Važnejše.

Mladi zdravnik pride k knjigotržcu. Trgovca mu z veseljem pokaže ravnokar izdano knjigo: »Kaj naj storim, dokler ne pride zdravnik?«

Zdravnik si ogleduje knjigo in reče: »Ljubša bi mi bila knjiga: »Kaj naj storim, dokler ne pridejo pacienti.«

Zaskrbljena.

»Za božjo voljo, Lina, danes ste prišli šele ob štirih jutraj domov!«
»Milostiva, saj se vendar niste morda bali zame, da se mi je kaj zlega pripetilo?«

Med stenotipistinjami.

»Ti Erna, ali je bil tvoj šef kedaj že drzen in nedostojen napram tebi?«
»In če tudi, kaj potem? Stari pride navadno v pisarno in reče: Tako gospodična, sedaj pa na delo!«

Mala Dorica kaže povsod na predmete in ljudi s prstom. Mamica jo pouči, da se to ne spodobi, narkar ji Dorica začuden odvrne: »Mamica, čemu pa potem imenujemo ta prst kazalec, če pa ne smemo z njim ničesar pokazati!«

Ne pozabi naročnine!

Mali oglasi

Razno

Sprejemim agilnega MESARJA z nekaj gotovine in s svojo obrljo. Naslov v upravi »Večernika«. 5411

Pravkar došle nove modele priporočam SALON »OLGA«. Kopališka ul. (Scherbaumov paviljon). 5383

Prodajam

KLAVIR znamke »Schweighofer«, dobro ohranjen, prodam. Nova vas, Boltenkova 14 5414

Kupim

Kupim HRANILNE KNJIŽICE mariborskih zavodov. Ponudbe pod »Posredovanje mogoče« na upravo ista. 5407

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam s 1. novembrom t. l. boljšemu gospodu. Centralna kurjava Uporaba kopalnice. Izve se v upravi »Večernika« 5385

Velika izbira nagrobnih vencev. Šopkov itd. 5330

Cvetličarna A. Požar Tyrševa ul. tel. 28-31 vrtnarstvo Pobrežje, tel. 28-30 Sprejemajo se naročila.

Lepe krizanteme, vence in šopke nudi vrtnarija in drevesnica Olepševalnega Društva za mesto Maribor, Koroščeva ulica 29

Stanovanje

STANOVANJE sobo in kuhinjo, oddam takoj. Kamnica šte. 131. 5410

Sprejem več gospodov na HRANO IN STANOVANJE. Smetanova ulica 46-II. vrata 11. 5409

GOSPODIČNO sprejem kot sestanovaike in vso oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 5408

Kožuho vino vsakovrstno po najnižjih cenah v najboljši strokovni izdelavi Vam nudi

P. Semko, 5358 krznarski mojster, Gosposka 37

Zahvala.

Za vse pismene in ustmene dokaze iskrenega sočutja ob bridki izgubi ljubega soproga, dobrega očeta, sina, brata, gospoda

Loizeta Ivančič-a

Kavarnarja

se iskreno zahvaljujeva častiti duhovščini, klubu »Primorje«, gosp. Krovosu za gniljive besede ob grobu, pevskemu društvu »Jadran«, vsem in vsakemu posebej za krasno cvetje in tako častno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujocha soproga Milka z hčerko Majdo.

Kupujte vse svoje potrebščine pri naših inserentih!

S cesarskega prestola v blaznica

43

Maksimilijan živi od miloščine.

Padec s prestola v ječo je težka, duha ubijajoča reč. Deluje trpko na dušo in telo. Maksimilijanu je bilo usojeno, da doživi usodo precej številnih vladarjev, ki jih je življenje in trenje vrglo ter pahnilo s prestola v ječo.

Iz taborišča generala Escubeda so prepeljali Maksimilijana nazaj v samostan Cruz v Queretaro. Šele sedaj, ko se je zopet znašel v prostorih, iz katerih je šel še zjutraj kot svoboden človek, kamor pa se sedaj vrača kot jetnik Juarezovih ljudi, se je zavedel usodne spremembe, ki ga je doletela.

Šele v tem trenutku ga prevzame notranja bol. Plakajoč je padel Maksimilijan svojemu telesnemu zdravniku dr. Ba-

schu okoli vratu, jadikujoč nad hudo usodo, ki ga je doletela.

Toda Maksimilijan se zopet kmalu zbere. Njegova tolažba je vzklík: »Vsaj mnogo krvi mi bilo prelite!«

Toda razburjenja, ki jih je preživel zadnje dni, so težko delovala tudi na njegovo telo in zdravstveno stanje. Vlegel se je v posteljo, da si nekoliko odpočije. Neprestano so prihajali v sobo juaristični častniki, da si ga v svoji radovednosti ogledajo, kakor se tudi sicer dogaja, da prihajajo ljudje gledat nevarno zver, ki se jo je posrečilo prijeti in ukrotiti.

To je bilo prvo »ponižanje«, ki ga je moral cesar Maksimilijan doživeti.

Nekaj dni zatem pa preselijo cesarja jetnika ter njegovo spremstvo iz Cruza

v nekdanji samostan Teresitas. Prepeljali so ga v puste, čemerne celice med gola zidovja, kjer so nekdo bivalne redovnice. Šele nekaj dni kasneje so mu dali na razpolago najpotrebnejše pohištvo.

Tiha demonstracija queretarskih gospa.

Prebivalstvo Queretara se je od pričetka zadržalo napram zmagovalcem precej rezervirano. Preživeli so za časa obleganja, ki ni bilo za nje kaj ugodno, mnogo trpljenja, pomanjkanja in strahu. Maksimilijan si je pa vendar pridobil med queretarskim prebivalstvom mnogo simpatij. Politične simpatije prebivalstva gotovo niso bile na strani cesarjevcev. Toda Maksimilijan si je s svojo ljubeznivostjo, prijaznostjo in hrabrostjo vendar pridobil mnogo simpatij ter pristaveš, ki so mu ostali zvesti tudi v nesreči.

Odkar so juaristi zavzeli Queretaro, so se mehiške dame pojavljale na ulicah izključno v črnih haljah. Ta tiha demon-

stracija simpatij za Maksimilijana ni bila dolgo trajna...

Cesar brez obleke, brez perila. Za časa, ko je padlo mesto v roke juaristov, so Maksimilijanu ukradli čisto vse, kar je imel.

Ostal je brez srajce, brez obleke, brez perila, brez denarja. Nekdani cesar mora celo prositi generala Escubeja za brezplačno hrano. Čim se je to izvedelo po Queretaru, so queretarske dame prišle pošiljati Maksimilijanu hrano, perilo, obleko, tako da je Maksimilijan tiste dni v šali dejal, da ni bil v življenju še nikdar tako bogato založen z vsem kakor tedaj. Mestne branjeveke pa mu dnevno pošiljajo izbrano sadje ter zelenjavo. Neki nemški trgovec pa mu da na razpolago denarja, kolikor si ga želi in kolikor ga potrebuje.

Bivši ponosni cesar in prapadnik nekdanje mogočne habsburške dinastije je doživel, da je moral živeti od — miloščine.

(Dalje sledi.)